

Potraviny 2017+

(Záver a zhrnutie diskusného fóra)

Dňa 21. 6. 2017 sa v Bratislave pod taktovkou konzultačných spoločností Fipra a Amrop, členov Jenewein Group, uskutočnilo diskusné fórum Potraviny 2017+. Cieľom tejto odbornej platformy bolo nielen poukázať na dynamicky sa meniacu tvár potravinárskeho sektora a vyzdvihnúť jeho potenciál v kontexte inovácií, rastu a nových možností, ale aj upriamiť pozornosť na riziká súvisiace s rastúcimi regulačnými snahami na domácej i európskej úrovni.

Účastníkmi diskusného fóra Potraviny 2017+ boli zástupcovia vedúcich spoločností pôsobiacich v sektore potravinárstva, reprezentanti záujmových združení a predstavitelia štátnej správy. Úlohy spíkov sa skvelo zhostili páni Vratislav Janda (Nestlé), Dušan Haruštiak (St. Nicolaus) a Juraj Lunter (Lunter – Alfa Bio). Diskusia sa niesla v konštruktívnom a odbornom duchu, pričom z nej vyplynulo niekoľko aspektov, ktoré budú do značnej miery ovplyvňovať tvár slovenského i európskeho potravinárskeho sektora. Na základe diskusných príspevkov od účastníkov diskusného fóra Potraviny 2017+ možno tieto aspekty zhrnúť do týchto klastrov:

KLASTER I – RAST, INOVÁCIE A KVALITA POTRAVÍN

Potravinárstvo je významným sektorom národného hospodárstva, avšak jeho potenciál je potrebné kontinuálne objavovať a rozvíjať. Je zrejmé, že sektor disponuje značným rastovým potenciálom, ktorého hnacím motorom by mali byť inovácie. Aplikácia inovatívnych postupov do technologickej, výrobnéj či marketingovej praxe prinesie mnoho pozitívnych efektov, z ktorých budú môcť ťažiť všetci aktéri potravinového dodávateľského reťazca. Prirodzene, do úvahy je potrebné vziať i investičnú náročnosť implementácie inovačných riešení do potravinárskej praxe.

S aspektom inovácií je spojená i kvalita potravín. Najmä dnes, keď sa široko pertraktovanou témou stala duálna kvalita potravín. V súčasnosti sú najmä výrobcovia potravín vystavení kritike týkajúcej sa údajných disparít v zložení potravín na jednotlivých trhoch v rámci EÚ. Kvalita potravín je do značnej miery determinovaná postupom výroby, ktorý podmieňuje aj produkčné a technologické možnosti. Je teda zrejmé, že kvalitatívne parametre závisia i od kvality použitej technológie. Je v záujme výrobcov ponúkať vysoko kvalitné potraviny tak, aby dokázali dostatočne dobre odpovedať na spotrebiteľský dopyt. Práve spotrebiteľia sú totiž rozhodujúcim článkom pri realizácii nákupného rozhodnutia a vyberajú si taký produkt, ktorý zodpovedá ich kvalitatívnym požiadavkám (chuťový a senzorický profil nevynímajúc).

KLASTER II – REGULÁCIA A OCHRANA SPOTREBITEĽOV

Regulačné tendencie v oblasti potravinárstva a ochrany zdravia spotrebiteľov naberajú na intenzite. Potravinárstvo sa tak stáva sektorom, ktorý je v centre záujmu regulačných autorít na domácej i európskej pôde. Dôvod je jednoznačný – rastúci výskyt chronických neprenosných ochorení, pričom stravovanie a životný štýl sú významnými prispievateľmi k zvýšenej chorobnosti. Regulačné opatrenia na dosiahnutie záujmu zvýšenej ochrany môžu mať niekoľko podôb. Jednou z nich je možnosť legislatívnej úpravy požiadaviek na označovanie potravín a konceptov označovania. Ďalším reštrikčným opatrením môže byť stanovenie stropov na používanie jednotlivých nutričov ako zložiek pri výrobe potravín či dokonca ich úplný zákaz. Väčšia regulácia pre podnikateľské prostredie spravidla

predstavuje väčšiu záťaž, avšak potravinársky priemysel si plne uvedomuje dôležitosť ochrany zdravia spotrebiteľov. Je preto nevyhnutné zdôrazniť princípy rozumnej regulácie a pri úprave legislatívneho prostredia tieto princípy aplikovať do praxe. Kľúčom k takejto tvorbe právnych predpisov je určite vzájomná kooperácia a dialóg medzi všetkými zainteresovanými stranami. Veľký dôraz by sa mal klásť aj na vzdelávanie spotrebiteľov s cieľom budovať spotrebiteľské povedomie o dôležitosti konzumácie potravín, a teda vytvárať zvyklosť pri nákupe potravín presadzovať koncept zdravej voľby. Kľúčom k úspechu aj v tejto oblasti je spolupráca medzi producentmi, tvorcami politik a spotrebiteľmi. Navyše, mnohé potravinárske podniky proaktívne presadzujú politiky reformulácie potravín s cieľom ponúkať spotrebiteľom potraviny so zdravším zložením (s nižším obsahom pridaného cukru a solí či bez obsahu transmastných kyselín).

KLASTER III – ŠPECIFIKÁ (RODINNÉHO) PODNIKANIA V SEKTORE

Rodinné podnikanie je v európskom priestore tradičným odvetvím, pričom na Slovensku momentálne tiež naberá na dôležitosť. Potravinárstvo je svetlým príkladom rozvoja rodinného podnikania. Tento sektor je sektorom, kde sa spájajú tradície s inováciami a kde dochádza k spojeniu staršej a mladšej generácie. Transfer medzigeneračných poznatkov je pritom nesmierne dôležitým elementom, nakoľko potravinárstvo dlhodobo zápasí s poklesom záujmu mladej generácie. Práve úspech rodinného podnikania v sektore môže byť dobrým príkladom, ako do tohto perspektívneho sektora prilákať mladú generáciu, podieľať sa na jeho rozvoji a tvorbe pridanej hodnoty, a tak prispievať k rastu národnej ekonomiky.

Spotrebiteľia dnes vo zvýšenej miere vyhľadávajú lokálne produkty a potraviny, ktoré zodpovedajú ich zvyklostiam. Na tento trend reagujú i medzinárodné potravinárske spoločnosti, ktoré intenzívne presadzujú koncept tzv. glokálnej ponuky v zmysle hesla „mysli globálne, konaj regionálne“. Je tiež opodstatnené vyzdvihnúť i značný exportný potenciál, ktorým odvetvie potravinárstva disponuje.

Princípy rodinného podnikania a glocalizácie prispievajú k tomu, že dôvera spotrebiteľov v potravinársky sektor neustále rastie, čo vytvára predpoklady na jeho kontinuálny rast s perspektívou tvorby pracovných miest a vyššej pridanej hodnoty s možnosťou prieniku do nových trhových segmentov.

Záverečné slovo

Okrem tém, ktoré sú súčasťou troch odprezentovaných klastrov, na diskusnom fóre Potraviny 2017+ odznelo viacero podnetov, ktoré si v budúcnosti zaslúžia pozornosť – problematika obchodných vzťahov v potravinovom dodávateľskom reťazci, celková výkonnosť agropotravinárskeho komplexu či postavenie farmárov v ňom.

Diskusia i následné reakcie participantov diskusného fóra Potraviny 2017+ podčiarkli dôležitosť nastolených tém a potvrdzujú, že potravinárstvo je sektorom s budúcnosťou – pričom ponúka veľa možností, ale aj rizík, ktoré treba kontinuálne monitorovať tak, aby sa dané riziká postupne premieňali na nové príležitosti pre rozvoj podnikania v sektore. Kľúčom k úspechu je pritom kolaboratívny prístup, spoločný dialóg a tvorba synergií medzi jednotlivými aktérmi sektora potravinárstva.

Spoločnosti Fipra a Amrop svojimi aktivitami prispievajú ku kontinuálnemu rozvoju potravinárskeho sektora, pričom využívajú svoje expertné know-how a skúsenosti z dlhoročnej praxe.

V PRÍPADE ĎALŠÍCH OTÁZOK JE VÁM K DISPOZÍCII

Dávid BIELIK

Fipra Slovakia | Štefanovičova 12, 811 04 Bratislava | www.fipra.com

Tel.: +421 2 5443 6001 | Mobile: +421 905 672 958 | E-mail: david.bielik@fipra.com